En grønnere fremtid

UC SYDs grønne regnskab for 2022

Indholdsfortegnelse

Forord 3
Forpligtende samarbejder om grøn omstilling 5
Et grønt aftrykt i vores omverden 6
El, varme og vand 6
Affald 8
Transport 10
Grøn rollemodel for studerende og ansatte 12
Professionsfestival 17

Forord

UC SYD har en unik indflydelse på dannelsen og uddannelsen af fremtidens professionelle og derigennem på udvikling af professionerne i en mere bæredygtig retning. Bæredygtighed og grøn bevidsthed skal afspejles i UC SYDs uddannelser, undervisning og i indretningen af institutionens campusser.

I UC SYDs Strategi 2025 udgør temaet "En grønnere fremtid" derfor ét af i alt tre strategiske temaer, og udfoldes gennem følgende tre overordnede målsætninger:

- Forpligtende samarbejder om grøn omstilling
- Et grønt aftryk i vores omverden
- Grøn rollemodel for studerende og ansatte.

UC SYDs grønne regnskab for 2022 "En grønnere fremtid" udkommer for første gang i foråret 2023. Det grønne regnskab skal sætte fokus på de konkrete indsatser, der er resultatet af UC SYDs ambitioner for den grønne omstilling. Regnskabet viser den konkrete udvikling indenfor eksempelvis forbrug af el, vand og varme, og sætter spot på nye initiativer indenfor energioptimering og affaldshåndtering.

Regnskabet samler op på mange af de indsatser, der i det forgangne år har haft fokus på den grønne omstilling og bæredygtighed, f.eks. professionsfestivalen i september 2022.

"En grønnere fremtid" har til formål at synliggøre indsatser og handlinger. Dette skal skabe bevidsthed, inspiration og motivation til nye grønne tiltag på alle niveauer af organisationen fra UC SYDs bestyrelse til den enkelte medarbejder.

I marts 2023 vil regnskabet blive præsenteret for bestyrelsen og ledere (herefter lægges den på UC SYDs intranet, så alle medarbejdere kan tilgå den). Ledere på alle niveauer i UC SYD anbefales at tage rapporten op i relevante fora, så viden kan inspirere og motivere til nye handlinger.

UC SYD har fokus på at reducere brug af print og kopimaskiner af hensyn til miljøet. Derfor anbefales det, at rapporten ikke printes.

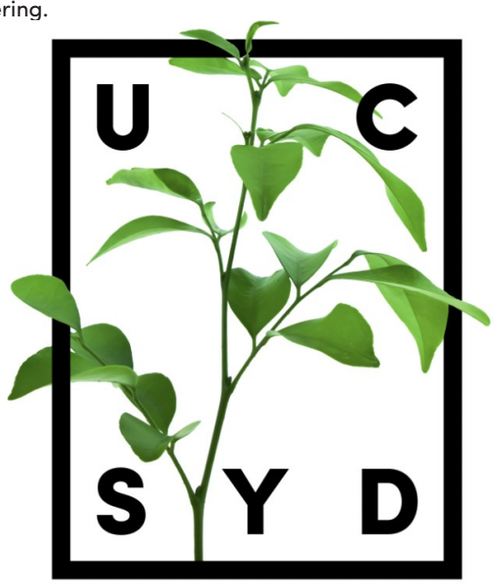

En grønnere fremtid

Forpligtende samarbejder om grøn omstilling

I den Strategiske rammekontrakt 2022-2025 mellem UC SYD og uddannelses- og forskningsministeren indgår temaet "En grønnere fremtid" som strategisk mål 3: "En grønnere fremtid – UC SYD skal aktivt samarbejde om den grønne omstilling i landsdelen". Flere forpligtende samarbejder om grøn omstilling og UC SYDs position som grøn rollemodel for studerende og aftagere danner tilsammen grundlaget i vurderingen af målopfyldelse.

Både UC SYDs Strategi 2025 og UC SYDs Strategiske Rammekontrakt 2022-2025 med uddannelses- og forskningsministeren forudsætter forpligtende samarbejder som et vigtigt middel til at sikre en grønnere fremtid. Det eksterne spor er således en vigtig forudsætning for at opfylde UC SYDs strategiske mål.

I 2022 blev der indgået 5 partnerskabsaftaler med grønne bæredygtige elementer:

- Kolding Kommune
- Varde Kommune
- Sønderborg Kommune
- KKR Syddanmark (i samarbejde med UCL)
- Region Syddanmark (i samarbejde med UCL).

I 2023 forventes det, at der indgås mindst to partnerskabsaftaler yderligere, som har grønne bæredygtige elementer. Desuden forventes det, at den grønne omstilling specifikt dagsordensættes på partnerskabsmøderne i 2023, med en ambition om – særligt i campuskommunerne – at indgå forpligtende samarbejder om den grønne omstilling på en eller flere relevante områder.

Et grønt aftryk i vores omverden

El, varme og vand

Gennem de seneste år har UC SYD gennemført en række initiativer og projekter for at reducere energiforbruget. En del af disse tiltag er afsluttet, mens andre vil fortsætte de kommende år og gennemføres inden for den økonomiske ramme. Særligt el- og vandforbruget er væsentligt reduceret i perioden fra 2010 og frem til 2019. I 2020 faldt forbruget drastisk, dog var året atypisk grundet nedlukninger, som udgjorde en væsentlig faktor i det reducerede energiforbrug.

Elektricitet

Fra 2010-2019 faldt el-forbruget med 29 %. Denne reducering skyldes blandt andet, at halvdelen af UC SYDs lyskilder er blevet erstattet med LED. De resterende udskiftes i løbet af de kommende 5 år. Derudover er der installeret automatisk lystænding og -slukning i lokalerne. Dette vil fortsat blive udbygget og forventes fuldt implementeret i løbet af de næste 3 år.

Case: Grønne certifikater

UC SYD køber grønne certifikater, der garanterer, at der produceres grøn strøm i et omfang, der svarer til UC SYDs årlige elforbrug. Jo flere, der stiller krav om grøn strøm, des mindre efterspørgsel vil der være på elproduktion baseret på fossile brændsler, f.eks. kulkraft. På denne måde er UC SYD direkte medvirkende til at skabe grøn omstilling. I 2022 købte UC SYD grønne certifikater svarende til 1.978 MWh fra norsk vindkraft.

Vand

Fra 2010-2019 faldt UC SYDs vandforbrug med 22 %. Gennem årene er der sket en udskiftning af cisterner med henblik på reduceret skyl samt installeret nye vand-armaturer med automatisk tænd/sluk-funktion. Under kommende renoveringer af våd-rumsinstallationer, vil der blive monteret vandbesparende armaturer.

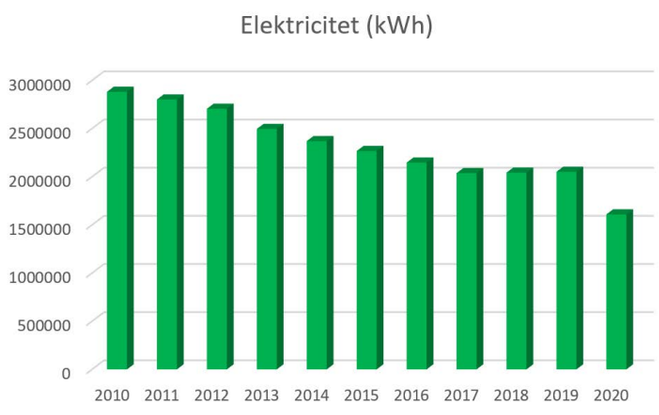

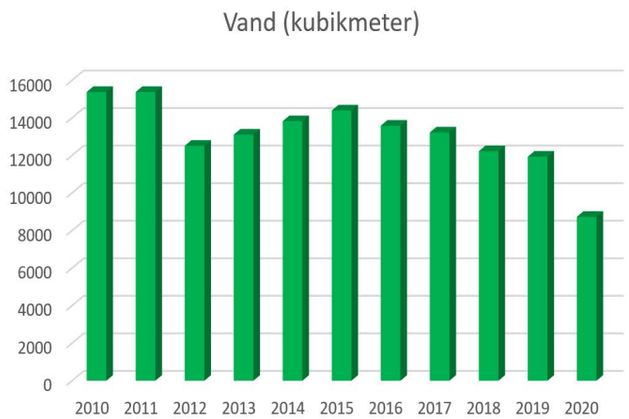

BEKRÆFTELSE 2022

Dette certifikat bekræfter at

University College Syddanmark

har investeret i

100% VEDVARENDE ENERGI

Volumen	Produktionsfordeling
1 978 MWh	100% Vindkraft Fra Norge

Det bekræftes hermed at 100% af elvolumen, specificeret oven, dækkes af oprindelses-garantier fra vedvarende energikilder I tråd med EU Renewables Directive.

World Kinect Energy Services™

Elproduktionen er certificeret ifølge den international EECS (European Energy Certificate System) standard og dokumenteret gennem levering af oprindelsesgarantier (GoO). Disse GoO:s er udstedet af Energinet efter godkendelse af produktionsenhederne og registreret af World Kinect Energy Services i tråd med international lovgivning.

ENERGINET RECS INTERNATIONAL

World Kinect Energy Services er registreret bruger af RECS Good Practice Standard

Et grønt aftryk i vores omverden

Varme

Fra 2010-2019 faldt UC SYDs varmeforbrug med 11 %. Dette skyldes blandt andet et vedvarende fokus på de ældre varmeanlæg. En del elektronisk udstyr er blevet udskiftet siden 2020, og udskiftningerne fortsætter frem til 2026. Der er desuden i 2021 indgået aftaler med systemhuse om overvågning af varmeanlæggene i døgndrift, hvilket forventes at reducere varmeforbruget med ca. 5%.

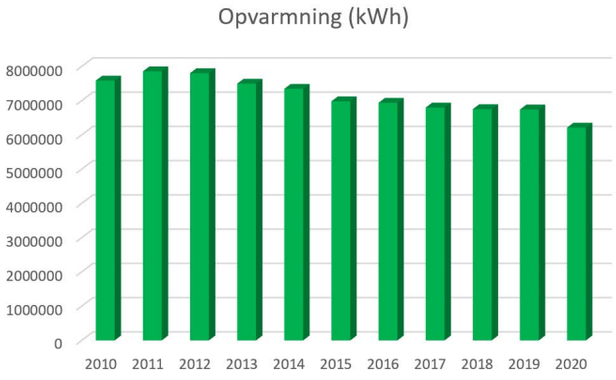

Case: Solceller

Solceller er ingen nyhed på UC SYDs tagflader: Både det nye campus i Aabenraa og Kolding har mindre solcelleanlæg med henblik på at holde energirammen. Men i 2023 tager UC SYD et stort skridt imod yderligere udnyttelse af solens stråler. I løbet af foråret vil det blive kortlagt, hvor stort energiforbruget er på timebasis på Campus Esbjerg, som er den største energisluger, samt hvor mange solceller, der er plads til på campussets tagflader. Esbjerg Kommune, som allerede har forsynet de fleste af kommunens svømmehaller med solceller, stiller deres energikonsulent til rådighed, så også UC SYDs svømmehal og idrætshal, som driftes sammen med kommunen, kan energioptimeres.

Den kommende kortlægning kan dog hurtigt føre til mere solenergi, da Campus Esbjerg har mange tage og energiforbruget er højt. Den eneste udfordring er, at når solen skinner mest, holder studerende og undervisere sommerferie. Derfor kigges der også på batterier til opbevaring af strøm, så energien kan bruges senere.

Affald

DinnerdeLuxe, som drifter UC SYDs kantiner i Esbjerg, Haderslev og Aabenraa, har flere initiativer til reduktion af affaldsmængden. Virksomheden bekæmper f.eks. madspild via konceptet Opcirkuleret og har et mål om udfasning af al engangsemballage inden udgangen af 2023, hvor konceptet reCOPPA er første skridt på vejen.

Den nuværende madspildsprocent på UC SYDs tre kantiner i Esbjerg, Aabenraa og Haderslev ligger på gennemsnitligt 18,5 %, men DinnerdeLuxes ambition er, at alle kantiner senest i 2025 skal ligge stabilt under 10 %. Denne målsætning forventes at blive hjulpet godt på vej af et nyt digitalt styresystem, som er koblet direkte op på leverandørerne. Her kan køkkencheferne indkøbe varer, allokere de rette mængder til en given ret, og samtidigt følge den gennemsnitlige Co2-udledning. Derudover registreres al spild ned på enkelte kategorier (sandwich, bagels, wraps etc.) samt spild forbundet med mødeforplejning og arrangementer. Alt data kan så fremadrettet trækkes i rapporter til UC SYD med henblik på et mere præcist billede af det egentlige spild.

Et grønt aftryk i vores omverden

Opcirkuleret

Opcirkuleret er ikke det samme som madspild, men refererer i stedet til den proces, det er at omfordele råvarer, der af den ene eller anden årsag står til at skulle kasseres i engros- eller detailledene i værdikæden. Der er tale om gode og sunde råvarer, som måske er blevet emballeret forkert eller grøntsager, der vurderes til ikke at være pæne nok til videresalg. Nogle af råvarerne kan også have kort holdbarhedsdato, og derfor bliver de smidt ud af grossist- og engroshandlen, som ikke vil kunne sælge dem videre til f.eks. restaurationsbranchen pga. den korte holdbarhed. DinnerdeLuxe vurderer at de på landsplan har sparet ca. 40 tons CO2E i perioden august til december 2022.
Kilde: http://www.opcirkuleret.dk/info/

Ifølge tal fra grossisten, ligger UC SYDs gennemsnitlige udledning for 1 kg råvarer på 2,44 kg CO2E. Data er imidlertid kun baseret på de seneste fire måneder pga. udskiftning af grossist, og det forventes, at der i de kommende års grønne regnskaber vil være langt bedre data.

reCOPPA

reCOPPA er specialiserede og genanvendelige kaffekopper af BPA-fri plast. Dinnerdeluxe sætter kaffekopperne til salg, i kantinerne, i 2023 for 10 kr. Kopperne skal være med til at gøre virksomheden fri af engangsplast inden udgangen af 2023. For UC SYDs studerende vil der først og fremmest ligge et økonomisk incitament i at købe reCOPPA. Når først de har erhvervet sig en reCOPPA kop, koster en kop kaffe kun 15 kr., hvorimod en kop kaffe i engangskop vil komme til at koste 18 kr. Altså vil reCOPPA koppen være tjent ind ved den fjerde kop kaffe. Derudover vil der for den enkelte studerende også kunne skabes en følelse af at gøre en forskel ift. klimaet. CO2-udledningen er neutral allerede efter 20-30 ganges brug af koppen. Koppen kan vaskes op til ca. 800 gange. Når koppens levetid er opbrugt, vil firmaet, hvor kopperne er indkøbt, tage kopperne retur. Herefter nedbryder de materialet og genbruger det i en ny produktion af diverse plastmaterialer, hvorved der skabes et mere bæredygtigt cirkulært system.
Kilde: DinnerdeLuxe, 2022.

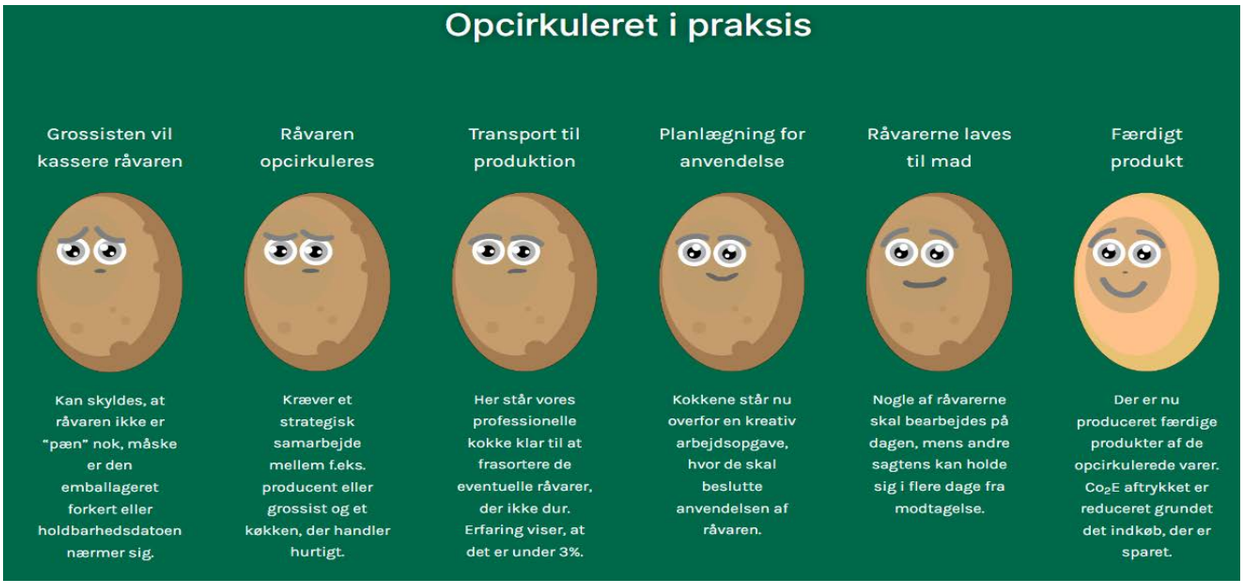

Et grønt aftryk i vores omverden

Transport

UC SYD har pr. 31. december 2022 17 biler til brug i forbindelse med ansattes tjenesterejser. Bilerne er fordelt på campusserne:

- Haderslev: 4 dieselbiler, 1 benzinbil, 1 elbil
- Kolding: 2 dieselbiler
- Esbjerg: 5 dieselbiler, 2 benzinbiler
- Aabenraa: 1 dieselbil, 1 benzinbil.

Antal kilometer kørt i henholdsvis diesel-, benzin- og elbiler i 2021 og 2022:

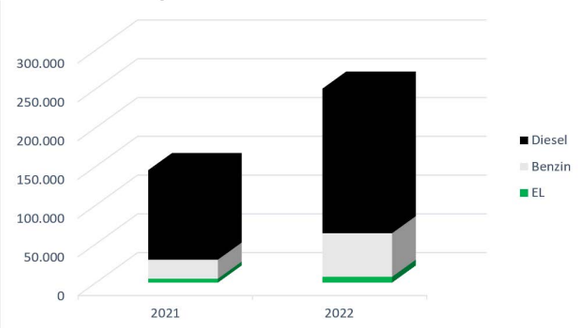

Stigningen i antal kørte kilometer skyldes, at UC SYD var helt eller delvist nedlukket i ca. seks måneder i 2021, grundet Covid-19. I 2021 var der kun tale om begrænset nedlukning i en enkelt måned i 2022 (januar), inden alle restriktioner blev ophævet.

Elbiler

UC SYDs eneste elbil til tjenestekørsel er en Renault Zoe, som er placeret på campus Haderslev, hvor den har egen ladestander. Elbilen kørte i 2022 i gennemsnit 1.876 km pr. kvartal. Til sammenligning kørte dieselbilerne på campus Haderslev i gennemsnit 4.093 km pr. kvartal i 2022. Renault Zoe har officielt en rækkevidde på 393 kilometer ved blandet kørsel, men ved motorvejskørsel er rækkevidden væsentligt lavere, og bilen egner sig derfor bedst til by- og landevejskørsel.

Der er i budget 2023 samt overslagsårene budgetteret

med 1-2 nye elbiler pr. år. Ved indkøb af de kommende elbiler vil der være fokus på rækkevidde ved motorvejskørsel, idet bilerne vil skulle erstatte de nuværende fossildrevne biler 1:1.
UC SYD har derudover en elbil af modellen Garia U21, som benyttes af facility management som arbejdsbil. Bilen er placeret i Esbjerg og benyttes både på campusområdet samt på Stengårdsvej. Bilen har erstattet en tidligere fossildreven arbejdsbil, og er en investering i den grønne omstilling.

Ladestandere

Pr. 31. december 2022 havde UC SYD ladestandere på følgende lokationer:

- Campus Aabenraa: 7 ladeudtag
- Campus Esbjerg: 4 ladeudtag
- Stengårdsvej, Esbjerg: 2 ladeudtag
- Campus Haderslev: 2 ladeudtag (+ 1 ladeudtag til UC SYDs egne elbiler).

I 2023 etableres ladestandere med 12 ladeudtag på den nye campus i Kolding.

Grøn rollemodel for studerende og ansatte

UC SYD har med strategi 2025 påtaget et ansvar, en forpligtigelse og en mulighed for at spille en væsentlig rolle i den grønne omstilling. Dette ved at påvirke, danne og uddanne vores studerende og medarbejdere i retningen af grønnere løsninger. UC SYD vil derfor skabe uddannelsesindhold, hvor bæredygtighed spiller en central rolle, der afspejles i alle UC SYDs uddannelser.

Aftagerfeltets input

Den 26. september 2022 mødtes uddannelsesudvalgene og bestyrelsen, for at drøfte UC SYDs strategiske mål om en grønnere fremtid. Resultatet blev tre punkter, som UC SYD forpligtede sig til at arbejde videre med:

- De studerende skal tilegnes et "grønt mindset". Det er vigtigt, at den grønne omstilling/bæredygtighed indarbejdes som en del af "rygraden" i uddannelserne, så de studerende får et "grønt mindset".

- De studerende skal lære at være nysgerrige og kritiske – og turde udfordre eksisterende praksis. De studerende skal lære at stille kritiske spørgsmål inden for forskellige aspekter af grøn omstilling/bæredygtighed – og turde udfordre eksisterende praksis, når de kommer ud på deres kommende arbejdsplads.

- De studerende skal kunne samarbejde om at skabe nye bæredygtige og grønne løsninger. De studerende skal kunne indgå i samarbejder/samskabelsesprocesser med forskellige fagligheder om at finde bæredygtige løsninger og løsninger på den grønne omstilling.

De fire principper

UC SYD udarbejdede i efteråret 2022 fire principper for arbejdet med bæredygtighed og grøn omstilling i UC SYDs uddannelser. De fire principper er udarbejdet med udgangspunkt i de tre punkter og inspiration fra FNs verdensmål. Principperne handler i høj grad om at fremme bæredygtig dannelse, der sætter de studerende i stand til at omsætte deres faglighed til bæredygtige handlekompetencer i forhold til nye teknologier og bæredygtige processer i professionsudøvelsen.

Målet er at indarbejde de fire principper om bæredygtighed og grøn omstilling i hele organisationen. Dette gøres gennem et aktivt samspil med studerende og medarbejdere samt praksisfelt og uddannelsesudvalgene. Men allerede på nuværende tidspunkt arbejdes der på flere uddannelser med bæredygtighed.

Grøn rollemodel for studerende og ansatte

Principper for arbejdet med bæredygtighed og grøn omstilling i UC SYDs uddannelser.

Principper

1) I UC SYD arbejdes der grundlæggende med et bredt bæredygtighedsbegreb med fokus på social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed

UC SYD arbejder med bæredygtighed med afsæt i Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU). UBU anvendes bredt i uddannelsessektoren og er født ud af FNs Verdensmål med fokus på social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed.

2) I UC SYD arbejdes der decentralt, på det enkelte uddannelsesudbud, med at integrere grønt indhold i undervisningen

Det er på det enkelte uddannelsesudbud, der findes viden og kompetencer til at vurdere, hvor og hvordan grønne elementer og bæredygtighed kan integreres i undervisningen.

3) I UC SYD indarbejdes grønt indhold/læringsudbytte i fag og moduler, hvor det vurderes fagligt relevant og muligt

UC SYD har fokus på at indarbejde bæredygtighed og grønne elementer, som en integreret del af den eksisterende undervisning, hvor det giver mening.

4) UC SYD er optaget af reelt at bidrage til den grønne omstilling og reduktion af CO2 og støtter derfor forløb, initiativer, projekter, indsatser ol. der indholdsmæssigt ligger inden for rammen af regeringens grønne forskningsstrategi

Temaerne i den grønne forskningsstrategi er: Energiproduktion, Energieffektivisering, Landbrug og fødevareproduktion, Transport, Miljø og cirkulær økonomi, Natur og biodiversitet samt Bæredygtig adfærd og samfundsmæssige konsekvenser.

Grøn rollemodel for studerende og ansatte

Case: Naturformidling

Pædagoguddannelsen på Campus Kolding tilbyder modulet "Natur og udeliv", hvor de studerende arbejder med at inddrage og anvende naturen og udelivet i den pædagogiske praksis. Modulets kompetenceområde retter sig mod at lede og understøtte de pædagogiske processer med inddragelse af naturen og uderummet.

I 2021 arbejdedes med temaet: "Livet i Kolding Fjord". Modulet gav de studerende viden om verdens globale miljøudfordringer, forholdet mellem natur/kultur og bæredygtighed i hverdagen. Herudover fik de studerende viden om, hvordan det økologiske system i Kolding fjord forbedres, samt viden om de påvirkninger mennesker udøver på fjorden. Endelig fik de studerende viden om, hvordan de som pædagoger kan formidle viden af naturvidenskabelig relevans Naturformidling er et vigtigt element til at forberede den næste generation til fremtidens naturmæssige problemstillinger. På denne måde bliver de studerende klædt på til at inddrage og anvende viden om natur og udeliv samt bæredygtighed i den pædagogiske praksis.

Case: Eksamen i bæredygtighed

På Grafisk Kommunikation får de studerende mindst én eksamensopgave, der har et tema relateret til bæredygtighed. I 2021 havde årgang GK19 en 3. semestereksamen om bæredygtigt tøjforbrug. De studerende fik en brief, hvor de skulle kommunikere en vigtig sag ud til en målgruppe. Eksamenen er en opsamling af forskellige moduler, som de studerende har haft i løbet af 3. semester – herunder digitalt design, kreativ konceptudvikling og motion graphics. De studerende skulle derfor lave research, der førte dem til indsigter, som kunne bruges til et digitalt koncept om bæredygtigt tøjforbrug.

Ud af eksamenerne kom eksempelvis "Vask mindre", hvor de studerende fokuserede på mere bæredygtig tøjvask. Målet for videoen var at få unge i alderen 18-24 år til at vaske mindre hyppigt. Dette ville resultere i mindre slid, mindre behov for indkøb af nyt tøj, mindre produktion osv. De studerende havde i løbet af deres arbejde fundet frem til, at den mest fordelagtige kommunikationsvej var en informationslet, personlig, patosdreven og humoristisk kampagne, der henvendte sig til målgruppen. Dette resulterede i kampagnevideoen "Vask mindre" og et fysisk kortspil, der skulle uddeles af organisationen "Ungdom Noah" på de videregående uddannelser i forbindelse med studiestart.

Grøn rollemodel for studerende og ansatte

Case: Innovative løsninger

Sygeplejerskeuddannelsen i Esbjerg arbejder med innovation som metode til forandring af praksis i 1. semester. Innovationsprojektet favner alt fra forskningsmetode, videnskabsteori, mikrobiologi til sygepleje. Siden 2022 har de studerende skullet indtænke bæredygtighed i deres innovative løsninger, jf. en opdateret semesterbeskrivelse.

Målet med tilføjelsen er, at de studerende i løbet af deres læringsproces skal have muligheder for at skabe en bevidsthed om bæredygtighed i deres egen praksis. Som afslutning på projektet laver de studerende en video af tre minutters varighed, som bliver delt på Its Learning.

Professionsfestival

Formålet med Professionsfestivallen er at sætte særlig fokus på professionerne internt som eksternt. UC SYD uddanner til vigtige professioner – professioner, der udgør fundamentet under vores demokrati og samfundets udvikling. Det handler om nærvær og værdier og om at både hoved, hånd og hjerte er vigtige i de professioner som vi uddanner til og som er så vitale for vores samfund.

UC SYDs Professionsfestival 2022 havde det overordnede tema "Bæredygtighed". Det handlede både om bæredygtighed i en bred forståelse, men også om klima, den grønne dagsorden og vores fælles fremtid.

Udover åbningsceremonien, som foregik i Esbjerg og blev live streamet til de øvrige campusser, var der 16 andre arrangementer/programpunkter fordelt på de 4 campusser, hvor den grønne omstilling var omdrejningspunktet.

Esbjerg

- Paneldebat om bæredygtighed mellem uddannelses- og forskningsministeren og 4 studerende
- Aktivitet: Byt til nyt - Den bæredygtige byttebørs
- Stande: Hvordan arbejdes der med bæredygtighed i industrielle laboratorier?
- Oplæg og world café: Den Bæredygtige socialrådgiverprofession og det bæredygtige sociale arbejde på beskæftigelsesområdet

Kolding

- Oplæg: Naturdannelse – en forudsætning for bæredygtighed?
- Aktivitet: Swap Spot: Is it possible to have a sustainable wardrobe?
- Stand: Bæredygtighedshusets bod
- Oplæg: Madspild, bæredygtighed og frivillighed

Haderslev

- Foredrag: Anders Morgenthaler – Frelst!
- Foredrag: ESG-rapportering: Hvordan arbejder det danske landbrug med bæredygtighed?
- Workshop: Mad-spil eller madspild?
- Paneldebat: Bæredygtighed - Hvor går grænsen?

Aabenraa

- Frirumsdebat: Skal skolen være bæredygtig?
- Aktivitet: Byt til nyt - Den bæredygtige byttebørs
- Debatmøde: Hvordan kan bæredygtighed tænkes ind i professionsuddannelserne?
- Speeddating: Bæredygtighed i sygeplejerskeuddannelsen.

Foto: © Andreas Omvik

UC SYD
Degnevej 16
6705 Esbjerg Ø

ucsyd.dk